

62016CC0038

GENERALINIO ADVOKATO

MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA IŠVADA,

pateikta 2017 m. kovo 2 d. (1)

Byla C-38/16

Compass Contract Services Limited

prieš

Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

(First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Pirmosios instancijos teismo mokesčių kolegija (Jungtinė Karalystė) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„PVM — Netinkamai sumokėtas mokestis — Kompensavimo būdai — Nacionalinės teisės aktai, kuriuose nustatytas senaties terminas — Skirtumas nuo senaties termino, numatyto neteisėtai atmestai atskaitai kompensuoti — Vienodo požiūrio, mokesčių neutralumo ir veiksmingumo principai“

1.

Ar Sąjungos teisėje leidžiama, kad senaties terminai, taikomi netinkamai sumokėto pridėtinės vertės mokesčio (PVM) permokos grąžinimo prašymams, skirti pagal terminą, taikomą šio mokesčio atskaitos prašymams, signaliojimui? Toks klausimas iš esmės pateiktas Didžiosios Britanijos teismas byloje tarp bendrovės Compass Contract Services (UK) Ltd. (toliau – Compass) ir jos šalies mokesčių institucijų.

2.

2002 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismas Sprendime Marks & Spencer (2) konstatavo, kad toks nacionalinės teisės aktas [kaip Finance Act 1997 (1997 m. Finansų įstatymas)], kuriuo atgaline data nuo šešerių iki trejų metų sutrumpintas laikotarpis, skirtas grąžinti PVM, surinktam pažeidžiant Direktyvą 77/388/EEB (3), prieštarauja veiksmingumo ir teisėtumo apsaugos principams.

3.

Didžiosios Britanijos teisės aktas leidžias, atsižvelgdamas į minėtą sprendimą, nusprendę, kad toks termino sutrumpinimas netaikytinas prašymams grąžinti PVM, susijusiems su ankstesniais už sutrumpinto laikotarpio nustatymo dieną finansiniais metais. Vėliau tokia pati nuostata priimta dėl (pavėluotų) ieškinių dėl PVM atskaitos.

4.

Vis dėlto administracinė praktika ir tolesnės teisinės priemonės lėmė skirtingą vertinimą Jungtinėje Karalystėje, susijusį su data, nuo kurios skaičiuojamas vieno prašymo (grąžinti PVM) ir kitų prašymų (PVM atskaitos) terminas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiks teismas

klausia Teisingumo Teismo, ar tokia neatitiktis yra suderinama su Sąjungos teisės principais, konkrečiai – su lygybės principu.

I – Teisinis pagrindas

A – Sąjungos teisė

Šeštoji direktyva

5.

Pagal 17 straipsnį „Teisės ? atskait? atsiradimas ir taikymo sritis“:

„1. Teis? atskaityti mokest? atsiranda tuomet, kai atskaitytinas mokestis tampa apskaičiuotinas.

2. Tiek, kiek prekes ir paslaugas apmokestinamasis asmuo naudoja savo apmokestinamiesiems sandoriams, apmokestinamas asmuo turi turėti teis? iš mokesčio, kur? jis turi sumokėti, atskaityti:

a)

[PVM], apskaičiuot? ar sumokėt? už kito apmokestinamojo asmens jam patiektas prekes ir suteiktas paslaugas;

b)

[PVM], apskaičiuot? ar sumokėt? už importuotas prekes;

c)

[PVM], kur? reikia sumokėti pagal 5 straipsnio 7 dalies a punkt? ir 6 straipsnio 3 dal?.

<...>“

6.

18 straipsnyje „Teisės ? atskait? reglamentuojančios taisyklės“ patikslinama:

„1. Kad galėt? pasinaudoti teise ? atskait?, apmokestinamasis asmuo privalo:

a)

kai atskaitoma vadovaujantis 17 straipsnio 2 dalies a punkto nuostatomis – turėti pagal 22 straipsnio 3 dal? išrašyt? sąskait? faktūr?;

b)

kai atskaitoma vadovaujantis 17 straipsnio 2 dalies b punkto nuostatomis – turėti importo dokument?, kuriame nurodyta, kad jis yra siuntos gavėjas ar importuotojas, ir nurodyta mokėtina mokesčio suma ar informacija, leidžianti t? sum? apskaičiuoti;

c)

kai atskaitoma vadovaujantis 17 straipsnio 2 dalies c punkto nuostatomis – laikytis kiekvienos valstybės narės nustatyt? formalum?;

d)

kai apmokestinamasis asmuo privalo sumokėti mokestį kaip klientas ar pirkėjas pagal 21 straipsnio 1 dalies nuostatas – laikytis kiekvienos valstybės narės nustatytą formalumą.

2. Apmokestinamasis asmuo mokestį atskaito iš visos per tam tikrą laikotarpį apskaičiuotos pridėtinės vertės mokesčio sumos atimdamas visų mokesčio sumų, kurių per tą patį laikotarpį jis gijo teisę atskaityti, ir gali ta teise pasinaudoti pagal 1 dalies nuostatas.

<...>

3. Valstybės narės nustato sąlygas ir tvarką, pagal kurią apmokestinamajam asmeniui gali būti leidžiama atskaityti pridėtinės vertės mokestį, kurio jis neatskaito pagal 1 ir 2 dalį nuostatas.

4. Kai tam tikru mokestiniu laikotarpiu atskaityta suma viršija apskaičiuotą mokesčio sumą, valstybės narės gali arba grąžinti, arba perkelti skirtumą į kitą laikotarpį pagal savo pačių nustatytas sąlygas.

<...>“

B – Nacionalinė teisė

7.

Teisės aktų pokyčiai šioje srityje iki Finance Act 1997 (1997 m. Finansų įstatymas) taip išdėstyti Sprendime M&S I (4):

8.

Nacionalinė teisė nebuvo tinkamai pritaikyta prie Šeštosios direktyvos 11 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkto, kol nuo 1992 m. rugpjūčio 1 d. Finance (N.o 2) Act 1992 (1992 m. Antrasis finansų įstatymas) pakeitė Value Added Tax Act 1983 (1983 m. PVM įstatymas) 10 straipsnio 3 dalį.

9.

Šioje nuostatoje nurodyta:

„Jeigu užmokesčio už patiektas prekes arba suteiktas paslaugas visiškai arba dalinai nesudaro pinigai, laikoma, kad jo vertė yra pinigų suma, kuri susumavus taikytinus mokesčius yra lygi užmokesčiui.“

10.

Dėl teisės aktų, susijusių su nepagrįstai sumokėtu PVM sumų grąžinimu, Finance Act 1989 (1989 m. Finansų įstatymas) 24 straipsnis nuo 1990 m. sausio 1 d. yra toks:

„1.

Jei asmuo <...> Commissioners (5) sumokėjo pridėtinės vertės mokesčio sumą, kurios jis neturėjo mokėti, Commissioners turi jam sugrąžinti šią sumą.

2.

Commissioniers turi grąžinti sumą, mokėtiną pagal šį straipsnį, tik dėl to pateikus prašymą.

<...>

4.

Pagal šį straipsnį negalima prašyti grąžinti sumos praėjus šešeriems metams nuo mokėjimo dienos, išskyrus tuos atvejus, kai būtų taikytinos paskesnėje dalyje išdėstytos nuostatos.

5.

Jeigu tam tikras mokestis buvo sumokėtas Commissioniers per klaidą, pagal šį straipsnį galima prašyti į grąžinti bet kuriuo momentu per šešerius metus nuo tos datos, kai pareiškėjas nustatė arba pagrįstai galėjo nustatyti klaidą.

<...>

7.

Išskyrus šiame straipsnyje numatytus atvejus, Commissioners nėra pareigoti grąžinti gautos pridėtinės vertės mokesčio sumos, nes jos atžvilgiu nėra mokestinės nepriemokos.

<...>“

11.

Finance Act 1989 (1989 m. Finansų įstatymas) 24 straipsnis buvo panaikintas ir pakeistas Value Added Tax Act 1994 (1994 m. PVM įstatymas) 80 straipsniu, galiojančiu nuo 1994 m. rugsėjo 1 d. 80 straipsnyje tvirtintą nuostatą formuluotą beveik tokia pati kaip ir 24 straipsnyje.

12.

1996 m. liepos 18 d. Didžiosios Britanijos vyriausybės narys, Paymaster General (išdininkas), pranešė Parlamentui, kad atsižvelgiant į didėjančią riziką valstybės išdui, kuri kelia per klaidą surinktą mokesčių grąžinimo prašymai, vyriausybė 1997 m. Finance Bill (1997 m. Finansų įstatymo projektas) norėjo pakeisti prašymams grąžinti PVM ir kitus netiesioginius mokesčius taikomą senaties terminą, į sumažindama iki trejų metų. Naujas senaties terminas turėjo būti iš karto taikomas nagrinėjamiems prašymams nuo pranešimo dienos, siekiant išvengti, kad siūlomas teisės akto pakeitimas prarastų veiksmingumą dėl laiko, kuris gali praeiti iki Parlamento proceso pabaigos.

13.

1996 m. gruodžio 4 d. Bendruomenių rėmai patvirtino vyriausybės pateikto Finansų įstatymo projektą, įskaitant 1996 m. liepos 18 d. pateiktą pasiūlymą, kuris buvo trauktas kaip 1997 m. Finansų įstatymo projekto 47 straipsnis.

14.

1997 m. Finansų įstatymas galiausiai patvirtintas 1997 m. kovo 19 d. Value Added Tax 1994 (1994 m. PVM įstatymas) 80 straipsnį pakeitė Finansų įstatymo 47 straipsnio 1 dalis, kuria panaikinta 5 dalis ir pakeista 4 dalis, ir nuo minėto pakeitimo joje nustatyta:

„Commissioners nėra pareigoti dėl pagal šį straipsnį pateikto prašymo grąžinti sumos, gautos

daugiau nei prieš trejus metus iki prašymo pateikimo.“

15.

1997 m. Finansų įstatymo 47 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„<...> laikoma, kad 1 dalis įsigaliojo 1996 m. liepos 18 d.; minėta nuostata taikoma visiems grąžinimams nuo tos arba paskesnės dienos, visiems prašymams, pateiktiems pagal 1994 m. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 80 straipsnį, įskaitant prašymus, pateiktus iki minėtos datos ir prašymams, susijusiems su iki tos datos atliktais mokėjimais.“

16.

Pagal 1994 m. PVM įstatymo 25 straipsnio 6 dalį, pirkimo mokestis pagal 25 straipsnio 2 dalį neatskaitomas ir PVM kreditas nesumokamas pagal prašymą, teikiamą tokiu būdu ir tokiu metu, kaip gali būti nustatoma taisyklėse arba pagal jas.

17.

Value Added Tax Regulations 1995 (1995 m. PVM reglamentas) 29 straipsnio 1 A dalies nuo 1997 m. gegužės 1 d. iki 2009 m. kovo 31 d. galiojusioje redakcijoje (6) išdėstyta, kad mokesčių institucija neturi priimti jokio prašymo grąžinti pirkimo mokesčius, jeigu jis pateikiamas praėjus daugiau nei trejiems metams nuo tos datos, kai turėjo būti pateikta atitinkama deklaracija už ataskaitinį laikotarpį.

18.

Pagal Finance Act 2008 (2008 m. Finansų įstatymas) 121 straipsnio 1 dalį, 1994 m. PVM įstatymo 80 straipsnio 4 dalies reikalavimas netaikomas jokiame ankstesniame nei 2009 m. balandžio 1 d. prašymui dėl sumos, kuri buvo traukta į apskaitą arba sumokėta už nurodytą ataskaitinį laikotarpį, pasibaigusį iki 1996 m. gruodžio 4 d.

19.

2008 m. Finansų įstatymo 121 straipsnio 2 dalyje numatyta, jog 1994 m. PVM įstatymo 25 straipsnio 6 dalis netaikoma prašymui atskaityti pirkimo mokestį, kuris tapo mokėtinas nurodytu ataskaitiniu laikotarpiu, pasibaigusiu iki 1997 m. gegužės 1 d., jeigu prašymas teikiamas iki 2009 m. balandžio 1 d.

20.

Pagal 2008 m. Finansų įstatymo 121 straipsnio 4 dalį minėta nuostata įsigaliojo 2008 m. kovo 19 d.

II – Faktinės aplinkybės

21.

Compass yra šalto maisto tiekimo įmonė; 2006 m. birželio mėn. buvo teisiškai pripažinta, kad tam tikri tiekimai, kuriems ankstesniais finansiniais laikotarpiais Compass taikė ir apskaitė PVM, iš tikrųjų buvo atleisti nuo šio mokesčio.

22.

Būtent Didžiosios Britanijos teismai mano, kad minėtiems tiekimams buvo taikomas atleidimas nuo

mokesčių pagal Šeštosios direktyvos 28 straipsnio 2 dalį. Tada Commissioners pripažino, kad Compass permokėjo PVM.

23.

2008 m. sausio mėn. Compass paprašė grąžinti PVM mokesčio permoką už laikotarpį nuo 1973 m. balandžio 1 d. iki 2002 m. vasario 2 d.

24.

Commissioners sutarė grąžinti neteisėtai sumokėtas sumas nuo 1973 m. balandžio 1 d. iki 1996 m. spalio 31 d. ir teigė, kad su juo teisės reikalauti likusios sumos senaties terminas.

25.

Compass ginėjo Commissioners sprendimą First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Jungtinės Karalystės Pirmosios instancijos teismo mokesčių kolegija), apskųsdama, viena vertus, prašymą grąžinti nepagrįstą PVM ir, kita vertus, prašymą atskaityti PVM skirtingą vertinimą.

26.

Toks skirtingas vertinimas pasireiškia tuo, kad pirmuoju atveju prašymas gali būti patenkintas, tik jeigu nurodomas finansinis laikotarpis, užbaigtas iki 1996 m. gruodžio 4 d., o antruoju atveju laikotarpis pratęsiamas iki 1997 m. gegužės 1 d.

27.

Taigi pagrindinėje byloje ginėjamas tik nuo 1996 m. lapkričio 1 d. iki 1997 m. balandžio 30 d. netinkamai sumokėto PVM grąžinimas (mokėjimo ketvirčiai 04/96 ir 01/97).

28.

Šiame kontekste būtų nagrinėjanti teisminė institucija Teisingumo Teismui pateiktą prejudicinį klausimą.

III – Pateikti prejudiciniai klausimai

29.

2016 m. sausio 25 d. pateikti prejudiciniai klausimai suformuluoti taip:

„1.

Ar dėl skirtingo JK taikomo požirio ? Fleming prašymus dėl pardavimo mokesčio (kuriuos buvo galima teikti dėl laikotarpio, pasibaigusi iki 1996 m. gruodžio 4 d.) ir Fleming prašymus dėl pirkimo mokesčio (kuriuos buvo galima teikti dėl laikotarpio, pasibaigusi iki 1997 m. gegužės 1 d., t. y. vėliau nei Fleming prašymus dėl pardavimo mokesčio):

a)

pažeidžiamas ES teisėje tvirtintas vienodo požirio principas ir (arba)

b)

pažeidžiamas ES teisėje tvirtintas mokesčių neutralumo principas; ir (arba)

c)

pažeidžiamas ES teisėje tvirtintas veiksmingumo principas; ir (arba)

d)

pažeidžiamas bet koks kitas svarbus ES teisės principas?

2.

Jeigu ir kur nors pirmojo klausimo a–d punktų b) atsakyta teigiamai, kaip reikėtų vertinti prašymus dėl pardavimo mokesčio dėl laikotarpio nuo 1996 m. gruodžio 4 d. iki 1997 m. balandžio 30 d.?”

IV – Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

30.

Procese dalyvavo Compass, Jungtinės Karalystės vyriausybė ir Komisija, jos pateikė rašytines pastabas ir dalyvavo teismo posėdyje, kuris vyko 2006 m. gruodžio 8 d.

31.

Compass mano, kad ir pirmąjį klausimą reikia atsakyti teigiamai. Ginijamas skirtingas vertinimas negali būti pateisinamas lygybės principu, nes abu lyginami atvejai susiję su „PVM kredito“ grąžinimu. Compass nuomone, pagrindinė nacionalinės teisės aktų dėl atgaline data taikomo senaties termino loginė nuostata rodo, kad Commissioners norėjo jį pritaikyti visiems prašymams kompensuoti permokėtą PVM.

32.

Dėl neutralumo principo Compass mano, kad ji vertinama ne taip palankiai kaip galimi jos konkurentai, kurie nagrinėjamu laikotarpiu naudojami teise atskaityti PVM.

33.

Dėl antrojo klausimo Compass teigia, kad pagal 2008 m. balandžio 10 d. Sprendimą Mark & Spencer (7) prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas kaip palankesnę nuostatą turėjo taikyti jai patį senaties terminą, kuris galioja PVM atskaitos prašymams.

34.

Pasak Jungtinės Karalystės vyriausybės, atsižvelgiant ir iškeltus klausimus, vienintelis tinkamas principas būtų lygybės principas. Bylos aplinkybėmis šis principas nedraudžia skirtingo vertinimo, kurį Compass ginėja, nes jos padėtis nėra panaši į atvejį, kai pateikiamas „pavuluotas“ PVM atskaitos prašymas. Jos nuomone, abu atvejai yra skirtingi dėl jų aplinkybių ir teisinio pobūdžio.

35.

Kalbant apie aplinkybes, Didžiosios Britanijos vyriausybė teigia, jog skirtumus lemia tai, kad atitinkami apribojimai (abiems atvejais – trejų metų) buvo taip pat tvirtinti skirtingais momentais po to, kai Sprendime M&S I (8) konstatuota, kad pažeista Sąjungos teisė. Siekiant šį pažeidimą

ištaisyti, 2008 m. Finansų įstatymo 121 straipsnyje įtvirtintas pereinamasis laikotarpis, atskaitos data laikant pirmą datą, nuo kurios Jungtinis Karalystės nedelsiant gali sutrumpinti senaties terminą, nes tai buvo data, kai buvo taikomos nuostatos, susijusios su senaties termino sutrumpinimu nuo šešerių iki trejų metų.

36.

Dėl abiejų rūšių prašymų teisinio pobūdžio Jungtinės Karalystės vyriausybė teigia, kad teisę gauti reikalaujamą sumą dėl nepagrįstai sumokėto PVM pagal apibrėžtą kyla ne iš PVM sistemos ar jos direktyvų, o iš bendrosios Sąjungos teisės. Atvirkščiai, teisę į atskaitą grindžiama išimtinai šiomis direktyvomis, pagal kurias apmokestinamas subjektas, sumokėjęs mokestį arba turintis jį sumokėti trečiajam asmeniui, kuriam taip pat taikomas šis mokestis ir iš kurio jis gavo tam tikras prekes arba paslaugas, turi teisę į atskaitą (arba gauti atitinkamą kreditą) nuo sumokėto PVM. Abiejų atvejų teisinis skirtumas rodo tai, kad Sąjungos teisė pripažįsta mokesčių institucijos galimybę pirmuoju atveju remtis nepagrįstu praturtėjimu, bet antruoju atveju taip nėra.

37.

Jungtinės Karalystės vyriausybė taip pat mano, kad formuluotą „PVM kreditas“, vartojama Sprendime M&S II, tiesą sakant, neatitinka teisinės apibrėžties, nes veikiau yra išraiškos priemonė.

38.

Be to, minėta vyriausybė pabrėžė, kad Sprendime M&S II nenurodomos 2005 m. pakeistos ir Compass taikytos nacionalinės taisyklės. Nuo šio pakeitimo abiejų rūšių prašymai buvo administruojami vienodai ir Compass neįrodė, kad koks nors asmuo esant tokiai pačiai situacijai buvo vertinamas palankiau.

39.

Jungtinės Karalystės vyriausybė daro išvadą, kad ginčijamas nacionalinės teisės aktas nepažeidžia nei veiksmingumo, nei teisėtumo principų nuo tada, kai įtvirtinus pereinamąjį laikotarpį buvo ištaisyta byloje M&S I nagrinėta neatitiktis Sąjungos teisei.

40.

Komisija mano, kad mokesčių sistemoje (kaip nagrinėjamoji šioje byloje) gali būti numatyti skirtingi laikotarpiai nepažeidžiant neutralumo principo arba bendrųjų Sąjungos teisės principų. Dėl neutralumo principo Komisija teigia, kad reikėtų vertinti tik jo pažeidimų skirtingo panašios veiklos vykdytojų vertinimo atveju, kaip buvo byloje M&S II, bet šioje byloje taip nėra.

41.

Kadangi, nesant panašios veiklos vykdytojų, neutralumo principo pažeidimas negalimas, galimas veiklos vykdytojų, kurių padėtis yra panaši, buvimas galėtų lemti lygybės principo pažeidimą. Tačiau Komisija mano, kad šioje byloje supriešinamos dvi nepanašios situacijos: tarp abiejų rūšių prašymų yra esminis objektyvus skirtumas, nes jie susiję su skirtingais ekonominės veiklos lygmenimis ir jiems taikomi skirtingi teisės aktai. Komisijos nuomone, tai matyti iš byloje Reemtsma Cigarettenfabrike suformuotos praktikos (9).

42.

Galiausiai Komisija teigia, kad nuoroda į veiksmingumo principą nėra tinkama, nes tokie prašymai, koks yra Compass prašymas, negalima prilyginti prašymams dėl atskaitos. Kalbant apie

lygiavertiškumo princip?, prašym? pateikti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas tur?t? patikrinti jo taikym?, tur?damas omenyje, kad pagal teismo praktik? jo negalima aiškinti taip, jog valstyb?s nar?s yra ?pareigos konkretioje teis?s srityje išpl?sti palankesnes vidaus taisykles nagrin?jamiems veiksams.

V – Vertinimas

A – ?vadin?s pastabos. Nagrin?jamo atvejo istorin?s ir reglamentavimo aplinkyb?s

43.

Kaip teigia prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas (10) ir pabr?ž? Didžiosios Britanijos vyriausyb? (11), kad suprastume 2008 m. Finans? ?statymo 121 straipsnyje nustatyt? skirting? vertinim?, viena vertus, prašym? gr?žinti PVM permok? ir, kita vertus, PVM atskaitos prašym?, reikia gr?žti prie trej? met? senaties termino kilm?s, taip pat teismo atsakymo, su kuriuo ji susijusi, chronologin?s sekos.

44.

Remiantis prejudicin? sprendim? pateikusio teismo ir Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?s teiginiais, 2008 m. Finans? ?statymo 121 straipsniu užbaigiama nemažai reglamentavimo veiksm?, prasid?jusi? 1996 m. liepos 18 d. vyriausyb?s pranešimu apie ketinim? reformuoti 1994 m. PVM ?statymo 80 straipsn? (12). 1996 m. gruodžio 4 d. nacionalin?s teis?s akt? leid?jas pri?m? vyriausyb?s si?lym?.

45.

Iš pradži? Commissioners man?, kad naujasis trej? met? terminas netaikomas prašymams d?l mokes?io atskaitos. Tačiau 1995 m. PVM reglamentas nuo 1997 m. geguž?s 1 d. reglamentavim? pertvark? taip, kad min?tas terminas taip pat prad?tas taikyti ir tokiems prašymams.

46.

Atsižvelgdami ? Sprendim? M&S I (13), kuriame konstatuota, kad laikotarpio, skirto pareikalauti gr?žinti nepagr?stai sumok?tam PVM, sutrumpinimas (nuo šešeri? iki trej? met?) atgaline data prieštarauja Sąjungos teisei, Didžiosios Britanijos teismai nusprend? („Fleming praktika“) (14), kad min?tas sutrumpinimas turi b?ti taikomas pritaikius pereinam?j? laikotarp? ir apimti atskaitos prašymus.

47.

?tvirtinus toki? praktik? Commissioners nusprend?:

—

kad bus vertinami prašymai, susij? su nepagr?stais PVM mokes?iais už ankstesnius nei 1996 m. gruodžio 4 d. finansinius metus (1994 m. PVM ?statymo 80 straipsnio pakeitimo, kuris iš pradži? paveik? tik tokios r?šies prašymus, data); ir

—

kad taip pat bus vertinami atskaitos prašymai už ankstesnius nei 1997 m. gegužės 1 d. finansinius metus (1995 m. PVM reglamento pakeitimo, kuriame antrosios rūšies prašymams įsigaliojo trejų metų terminas, data).

48.

Teisiškai įtvirtinus šią administracinę praktiką, 2008 m. Finansų įstatymas pagaliau priimtam sprendimui suteikė teisinį pagrindą, nes jis turėjo būti taikomas ankstesniems nei 2009 m. balandžio 1 d. prašymams.

49.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šiame kontekste kelia prejudicinius klausimus. Jeigu pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, antruoju klausimu teismas nori sužinoti, kokių veiksmų reikėtų imtis PVM prašymą grąžinti permokėtą PVM atžvilgiu dėl laikotarpio tarp abiejų datų.

B – Pirmasis prejudicinis klausimas

50.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori išsiaiškinti, ar iš esmės Sąjungos teise draudžiamos nacionalinės normos, pagal kurias reglamentuojamas sutrumpintam senaties terminui taikytinas pereinamasis laikotarpis ir skirtingai vertinami prašymai grąžinti permokėtą PVM ir PVM atskaitos prašymai (15). Jo nuomone, toks skirtingas vertinimas gali neatitikti Sąjungos teisės principų.

51.

Tiksliau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi vienodo požiūrio, mokesčių neutralumo ir veiksmingumo principais, taip pat „visais kitais svarbiais ES teisės principais“, ir pagal šią formulę galiausiai bus galima patikrinti atitiktį lygiavertiškumo (16) ir teisėtų lūkesčių apsaugos principams (17).

52.

Vis dėlto pritariu Didžiosios Britanijos vyriausybei (18) dėl to, kad pirminis ginčas daugiausia buvo susijęs su atitinkamai vieniems ir kitiems prašymams taikytos sistemos skirtumais, t. y. galimu lygybės principo pažeidimu (ir manau, kad taip turėtų būti ir atsakyme į prejudicinį klausimą). Likęs prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyti principai, manau, šioje byloje turi gana nedidelį poveikį.

53.

Neutralumo principas, kuris yra pamatinis PVM bendros sistemos principas (19), draudžia, kad panašios prekės arba paslaugos, kurios, pagrįstai laikoma, dėl šio panašumo konkuruoja tarpusavyje (20), šio mokesčio požiūriu būtų vertinamos skirtingai (21). Taigi pritariu Komisijos (22) ir Jungtinės Karalystės vyriausybės (23) pozicijai, kai jos pabrėžia, kad šioje byloje taip nėra.

54.

Nenustatyta, kad būtų Commissioners vertino Compass tiekimo kitaip nei panašias į konkurentų paslaugas. Visiems tiekimams, įskaitant Compass tiekimą, vienodai taikytos senatės

reglamentuojančios taisyklės, remiantis reikalavimų (grąžinimo ar atskaitos) pobūdžiu.

55.

Vis dėlto mokesčių neutralumo principas paprasčiausiai reiškia vienodo požiūrio principo pritaikymą PVM srityje (24). Šis principas taikomas ne tik konkuruojantiems ekonominės veiklos vykdytojams, bet ir veiklos vykdytojams, kurie nebūtinai konkuruoja tarpusavyje, bet kitais atžvilgiais esančiais panašioje padėtyje (25), ir taip grąžinama prie lygybės principo nagrinėjimo.

56.

Iš esmės reikia nustatyti:

—

ar tokia situacija, kurioje atsidūrė Compass, kai siekiama permokėto PVM grąžinimo, yra panaši į veiklos vykdytojo, kuris nebūtinai yra jos konkurentas, bet prašo grąžinti šį mokestį, padėtį; ir

—

ar su sąlyga, kad vienas ir kitas reikalavimas yra vienodi, skirtingas vertinimas grindžiamas tuo, kad įstatyme dėl kiekvieno jų gyvendinimo nustatomas senaties terminas, kuris, nors ir vienodas, vis dėlto pradedamas skaičiuoti skirtingu metu.

1. Dėl skirtingo teisės į PVM grąžinimą ir atskaitą pobūdžio

57.

Jungtinės Karalystės vyriausybė ir Komisija mano, kad iš esmės prašymas grąžinti permokėtą PVM ir prašymas taikyti PVM atskaitą nėra panašūs. Manau, kad jos yra teisios, ir iš tikrųjų Compass neneigia, kad tarp jų yra skirtumų, nes jie tokie akivaizdūs, kad sunku būtų tai užginčyti (26).

58.

Teisė į PVM atskaitą yra esminis Sąjungoje įtvirtintos PVM bendros sistemos principas. Teisingumo Teismas užtikrina, kad atskaitos sistema „siekiama visiškai atleisti verslininką nuo vykdant bet kokią ekonominę veiklą mokėtino ar sumokėto PVM naštos“. Taip užtikrinamas „visiškas bet kokios ekonominės veiklos apmokestinimo neutralumas, neatsižvelgiant į šios veiklos tikslą ar rezultatą, su sąlyga, kad pati ši veikla yra apmokestinama PVM“ (27).

59.

Savo ruožtu teisė į permokėto PVM grąžinimą, kuri, atvirkščiai nei minėta teisė, grindžiama ne PVM direktyvomis, o bendrąja Sąjungos teise (28) – „siekiama pašalinti mokesčių nesuderinamumą su Sąjungos teise pasekmes ir neutralizuoti ekonominę naštą, nepagrįstai perkeltą subjektui, kuriam ji galiausiai iš tikrųjų teko“ (29).

60.

Logiška, kad šie principų skirtumai susiję su kiekvienos iš šių teisių teisine sistema, kuri atspindi jų vaidrovį. Taigi tiek vieną, tiek kitą teisę galima derinti taip, kad jų turinys ir vykdymo sąlygos skirtųsi, atsižvelgiant į tikslą, dėl kurio jos buvo sukurtos sistemoje.

61.

Ši ?vairov? paaiškina, pavyzdžiui, kad, esant tam tikroms sąlygoms, Sąjungos teis? neprieštarauja, kad nacionalin?s teis?s sistemoje neb?t? leidžiama gr?žinti neteis?tai gaut? mokes?i?, kai tai gali sukelti nepagr?st? gav?j? praturt?jim? (30), o PVM atskaitai šis kriterijus netaikomas.

62.

Pagal dabartin? Sąjungos teis?, kadangi šiuo klausimu taisykl?s n?ra suderintos, kiekviena valstyb? nar? turi nustatyti prašym? gr?žinti mokes?ius pateikimo sąlygas, jei laikomasi lygiavertiškumo ir veiksmingumo princip? (31). Atvirkš?iai, PVM srityje Šeštosios direktyvos 20 straipsnyje apibr?žti reikalavimai, kurie turi b?ti ?vykdyti, kad prekė? ar paslaug? gav?jas gal?t? ?teisinti pirkimo mokes?i? atskait? (32).

63.

Taigi, atsižvelgiant ? šiuos skirtumus, negalima lyginti atitinkam? kiekvienos iš ši? teisi? savinink? pad?ties, tod?l joms negalima taikyti lygyb?s principo reikalavim?. Valstyb?s nar?s turi teis? nustatyti skirtingas taisykles (be kita ko, atitinkam? prašym? terminus ir teis?s reikalauti senaties terminus) permok?tam PVM gr?žinti, kurios gali skirtis nuo taisykli?, taikom? pirkimo PVM atskaitai. Pakartosiu, jog Sąjungos teis?je n?ra ?tvirtinta, kad vienos ir kitos nacionalin?s taisykl?s turi b?ti vienodos.

64.

Nepaisant j? specifikos ir išskirtinumo, iš tikr?j? ir viena, ir kita pad?tis gali tur?ti bendr? vardikl?: abiem atvejais tai yra teis?s, kurios leidžia j? tur?tojams reikalauti to paties subjekto – mokes?i? institucijos – jas ?gyvendinti.

65.

Compass ši? aplinkyb? nurodo kaip lygiavertiškumo element?, remdamasi „PVM kreditori?“ s?voka, vartojama Sprendime M&S II (33). Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb? (34)pabr?žia šios s?vokos netinkamum?, nes mano, kad Teisingumo Teismas vartojo j? ne kaip teisin? s?vok?, bet kaip papras?iausi? praktin?s išraiškos priemon?, siekdamas apib?dinti asmen?, norin?i? susigr?žinti permok?t? PVM ir j? atskaityti, pad?t? (35), bet ne siekdamas palyginti vien? ir kit? pad?t?.

66.

Manau, kad Jungtin? Karalyst? yra teisi, pažym?dama kontekst?, ? kur? atsižvelgiant reikia aiškinti s?vokos „PVM kreditorius“ reikšm? ir taikymo srit?. Ta?iau šiame kontekste yra tinkamas leidimas, kuris reiškia, kad tiek asmuo, reikalaujantis permok?to PVM gr?žinimo, tiek asmuo, reikalaujantis pirkimo PVM atskaitos, abiem atvejais iš institucijos reikalauja „kredito“ (t. y. pinig? sumos, kurios kreditorius turi teis? reikalauti ir gauti iš skolininko). Abiem atvejais kreditin? pad?tis biudžeto atžvilgiu yra aplinkyb?, leidžianti palyginti vieno ir kito pad?t? taip, kad j? b?t? galima ?vertinti atsižvelgiant ? lygyb?s ir vienodo poži?rio princip? pagal vidaus teis?.

67.

Kiekvienam iš min?t? „kredit?“ vykdyti iš tikr?j? reikia atitinkamos teisin?s sistemos. Mokes?i? institucija laikysis ?sipareigojim?, atsižvelgdama ? tai, kad numatyta kiekvienos reikalaujamos

teis?s mokes?i? sistema. Taigi ji tur?s laikytis vykdymo s?lyg?, „pagal atitinkamus teis?s akt? principus nustatyt? taisykl?se. Taisykl?s neb?tina turi b?ti tos pa?ios d?l kiekvienos reikalaujamos teis?s; atvirkštiai, jos gali b?ti skirtingos b?tent d?l to, kad turi ?takos skirtingoms teis?ms.

68.

Be konkre?i? ir su reikalaujamos teis?s turiniu susijusi? s?lyg?, pagrindinis klausimas yra, ar mokes?i? institucija gali nustatyti laikinas skirtingas j? vykdymo s?lygas. Kitaip tariant, ar skirtumas, viena vertus, tarp permok?to PVM gr?žinimo teis?s ir, kita vertus, PVM atskaitos teis?s leidžia, kad kiekvienai iš j? b?t? taikomi skirtingi terminai?

2. D?l skirtingo abiej? teisi? vertinimo pagrindimo atsižvelgiant ? joms ?gyvendinti nustatyt? senaties termin?

69.

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas kelia klausim? d?l reglamentavimo veiks?, kuri? tikslas buvo vienodai vertinti abi gin?ijamas teises: ketinta sutrumpint? laikotarp?, kur? teis?s akt? leid?jas pirmiausia nustat? išimtinai permok?to PVM gr?žinimo prašymams, taip pat taikyti atskaitos prašymams.

70.

Kaip jau min?ta, siekta suvienodinti abiej? r?ši? prašym? laik? taip, kad permok?tam PVM gr?žinti 1996 m. gruodžio m?n. nustatytas sutrumpintas terminas (nuo šešeri? iki trej? met?) nuo 1997 m. geguž?s m?n. b?t? taikomas atskaitos prašymams (36).

71.

Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb? atvirai pripaž?sta nor? abiej? r?ši? prašymams taikyti vienod? vertinim?. Savo argumentuose vyriausyb? pritaria tam, kad nuo 1997 m. geguž?s 1 d. ?sigaliojusi? 1995 m. PVM reglamento 29 straipsnio pakeitim? tikslas buvo „ištaisyti atsitiktin? klaid?“, d?l kurios gr?žinimo ir atskaitos prašymai buvo vertinami skirtingai, ir „užtikrinti, kad visiems b?t? taikomas vienodas trej? met? terminas“ (37).

72.

Siekdamas išvengti S?jungos teis?s pažeidimo, kur? Teisingumo Teismas konstatavo byloje M&S I (38), nacionalin?s teis?s akt? leid?jas nusprend? netaikyti naujo trej? met? reikalavimo termino atgaline data ir skai?iuoti j? nuo ?sigaliojimo momento, kurio data abiej? r?ši? prašymams skyr?si. Be šio skirtumo, abiej? prašym? vertinimas yra vienodas, o to, be kita ko, ir siek? nacionalin?s teis?s akt? leid?jas.

73.

Taigi pagrindin?je byloje gin?ijamas skirtumas yra teisini? veiks?, kuri? projektu suvienodinti abiej? r?ši? prašymai, poky?i? pasekm?. Tod?l skirtumas buvo pagr?stas objektyvia aplinkybe, t. y. skirtingu sutrumpinto kiekvienos r?šies prašymo termino ?sigaliojimu.

74.

Mano nuomone, pasirinkta priemon? nenukrypsta nuo ja siekiamo tikslo, nes bet kuriuo atveju trej? met? terminas nustatytas d?l abiej? r?ši? prašym? ir skiriasi tik data, nuo kurios jis prad?jo galioti. Pakartosiu, kad Didžiosios Britanijos teis?s akt? leid?jas šia priemone siek?, kad naujas

terminas būtų taikomas griežtai nuo įsigaliojimo datos, siekdamas išvengti bet kokio jo taikymo atgaline data prašymams, kuriems iki tol buvo taikomas šešerių metų terminas. Kadangi pakeitimo įsigaliojimo data dėl kiekvieno iš abiejų rūšių prašymų nebuvo ta pati, atrodo pagrįsta, kad naujo (trejų metų) termino galiojimo atgaline data apribojimas įtvirtintas ten, kur dar turėjo būti senasis (šešerių metų) terminas.

75.

Nacionalinės teisės aktų leidėjo sprendimas neleidžia senaties termino pakeitimo galiojimo atgalinai, o tai buvo būtina, nes Teisingumo Teismas byloje M&S I (39) nustatė, kad kitu atveju tai prieštarautų Sąjungos teisei. Kadangi trejų metų termino įsigaliojimas skyrųsi, galiojimo atgal draudimas atsižvelgiant į lygybės principą atitinka skirtingų kiekvienos rūšies prašymo vertinimą, nes skyrųsi momentas, nuo kurio ir vieniems, ir kitiems buvo galima taikyti naują terminą, nesukeliant poveikio atgaline data.

76.

Vis dėlto, nepaisant pakeitimo projekto ir daugiau ar mažiau teisingo sprendimo (40), siekiant suvienodinti senaties terminų sistemą, akivaizdu, kad nesutapo PVM grąžinimo prašymų ir minėtų mokesčių atskaitos prašymų vertinimo laikas, kuris po kelių mėnesių buvo apribotas (nuo 1996 m. gruodžio mėn. iki 1997 m. gegužės mėn.).

77.

Kadangi šioje byloje nagrinėjamas prašymas grąžinti Compass permokėtą PVM, dėl nacionalinio teisėkūros proceso nesklaidumų laiko nesutapimas, atsiradęs dėl tokiems iešiniams ir prašymams taikomos pirkimo PVM atskaitos senaties, mano nuomone, nėra nepriimtinas Sąjungos teisės požiūriu, nes:

—

viena vertus, kaip jau pažymėta, Sąjungos teisėje nėra vienodų ir suderintų taisyklių, kurios turėtų viršenybę prieš nacionalinės teisės aktus, kuriais reglamentuojama teisė į nepagrįstai sumokėto PVM grąžinimą, todėl pakanka, kad pastarieji atitiktų lygiavertiškumo ir veiksmingumo principus (41), kurie yra nenagrinjami; ir

—

kita vertus, Šeštoji direktyva ir kitos bendrajai PVM sistemai taikomos nuostatos nereikalauja suvienodinti šio mokesčio grąžinimo prašymų (jeigu mokestis sumokėtas per klaidą arba jei apskritai nėra skolos) ir pirkimo PVM atskaitos prašymų vertinimo.

78.

Galiausiai manau, kad dviejų datų, nuo kurių turėjo įsigalioti trejų metų terminas dėl abiejų rūšių prašymų, egzistavimas nekelia nesuderinamumo su Sąjungos teise problemų. Didžiosios Britanijos valdžios institucijos neabejotinai galėjo kitaip išspręsti naujojo laiko režimo taikymą prašymams, bet tai, kaip buvo reglamentuotas prašymų dėl nepagrįstai sumokėto PVM grąžinimo terminas atgaline data, neprieštarauja Sąjungos teisei, kaip neprieštarauja ir tai, kad jis skiriasi nuo atskaitos prašymams nustatyto termino.

79.

Taigi siūlau pirmąjį prejudicinį klausimą atsakyti taip, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama

nacionalin? priemon?, kuria numatomas prašymams gr?žinti permok?t? PVM ir PVM atskaitos ieškiniams taikomo sutrumpinto senaties termino pereinamasis laikotarpis ir nustatyta, kad naujasis PVM atskaitos prašym? senaties terminas pradedamas skai?iuoti v?liau nei permok?to PVM gr?žinimo prašym? pradžios data, neprieštarauja S?jungos teisei.

C – Antrasis prejudicinis klausimas

80.

Antrasis prejudicinis klausimas pateiktas subsidiariai, jei ? pirm?j? klausim? b?t? atsakyta teigiamai, t. y. jei b?t? patvirtinta, kad skirtingas Jungtin?je Karalyst?je nustatytas dviej? r?ši? prašym? vertinimas pažeidžia S?jungos teis?. Kadangi pasi?liau priešing? atsakym?, manau, kad Teisingumo Teismui nereikia nagrin?ti antrojo klausimo. Bet kuriuo atveju pateiksiu d?l jo savo pastabas.

81.

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas nori išsiaiškinti, koki? veiksm? reik?t? imtis d?l prašym? gr?žinti permok?t? PVM referenciniu laikotarpiu (nuo 1996 m. gruodžio 4 d. iki 1997 m. balandžio 30 d.), t. y. laikotarpiu nuo datos, kai ?sigaliojo trej? met? senaties terminas d?l kiekvienos r?šies prašym? (PVM gr?žinimo arba atskaitos).

82.

Kaip Sprendime M&S II (42) pažym?jo Teisingumo Teismas, „nesant Bendrijos teis?s nuostat?, pagal kiekvienos valstyb?s nar?s vidaus teis?s aktus skiriami kompetentingi teismai ir nustatomi ieškini?, skirt? užtikrinti visišk[ai] asmen? teisi?, kylan?i? iš Bendrijos teis?s, apsaug[ai], pareiškimo proced?riniai reikalavimai“.

83.

Taigi prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui paliekama teis? nustatyti Teisingumo Teismo nagrin?tas galimo vienodo poži?rio principo pažeidimo pasekmes, remiantis min?to teismo nuorodomis ? tam tikrus S?jungos teis?s reikalavimus ar principus, kuri? reikia laikytis vykdant ši? užduot? (43).

84.

Tiksliau kalbant, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas turi atsisakyti „taikyti bet koki[?] diskriminacin[?] nacionalin[?] nuostat[?], neprašydamas ar nelaukdamas, kad teis?s akt? leid?jas j? pirmiau panaikint?, ir nepalankum? patyrusios grup?s nariams taikyti t? pa?i? tvark?, kuri taikoma asmenims iš privileijuotos grup?s“ (44).

85.

Teismin? institucija pagal kitas savo teis?s normas turi iš esm?s nuspr?sti, kad diskriminacijos paveiktas ekonomin?s veiklos vykdytojas gaut? permok?to PVM sum? kaip kompensacij? už vienodo poži?rio principo pažeidim?, išskyrus t? atvej?, kai remiantis nacionalin?mis nuostatomis b?t? kit? b?d? ištaisyti min?t? pažeidim?.

86.

Galiausiai manau, kad neb?t? priimtina nagrin?jam? nelygyb? pašalinti atskaitos prašymams taikant gr?žinimo prašymams nustatyt? termin?, t. y. paankstinant atskaitos prašym? dat?, kuri d?l

j? buvo nustatyta pirmiau (1997 m. balandžio 30 d.), ir nuo šiol taikyti jiems d?l antrosios r?šies prašym? nustatyt? dat? (1996 m. gruodžio 4 d.). Taip šiuo atveju b?t? panaikintas skirtingas abiej? r?ši? prašym? vertinimas, ta?iau atskaitos prašymams tekt? atgaline data taikyti termin?, kuris jiems ?sigaliojo tik 1997 m. geguž?s 1 d. Tai prieštaraut? Sprendime M&S I suformuluotai teismo praktikai (45).

VI – Išvada

87.

Atsižvelgdamas ? tai, kas išd?styta, si?lau Teisingumo Teismui taip atsakyti ? First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Jungtin?s Karalyst?s Pirmosios instancijos teismo mokesi? kolegija) pateiktus klausimus:

1.

Pagrindin?je byloje nagrin?jama nacionalin? priemon?, kuria numatomas prašymams gr?žinti permok?t? PVM ir PVM atskaitos prašymams taikomo sutrumpinto senaties termino pereinamasis laikotarpis ir nustatyta, kad naujasis PVM atskaitos prašym? senaties terminas pradedamas skai?iuoti v?lesn? dat? nei prašym? gr?žinti permok?t? PVM pradžios data, neprieštarauja S?jungos teisei.

2.

Subsidiariai, jei Teisingumo Teismas ? pirm?j? klausim? atsakyt? teigiamai, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui paliekama teis? nustatyti galimo vienodo poži?rio principo pažeidimo pasekmes, remiantis nacionalin?s teis?s poveikiu laiko atžvilgiu taip, kad restitucijos priemon?s neprieštaraut? S?jungos teisei.

(1) Originalo kalba: ispan?.

(2) Byla C?62/00, toliau – Sprendimas M&S I, EU:C:2002:435.

(3) 1977 m. geguž?s 17 d. Šeštoji Tarybos direktyva 77/388/EEB d?l valstybi? nari? apyvartos mokesi? ?statym? derinimo – Bendra prid?tin?s vert?s mokesio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, 1977, p. 1); toliau – Šeštoji direktyva.

(4) Šios išvados 8–15 punktuose beveik pažodžiui perrašyti Sprendimo M&S I 4–11 punktai.

(5) Mokesi? administratorius, kompetentingas Jungtin?je Karalyst?je surinkti PVM.

(6) Laikotarpis apima Compass prašym? d?l gr?žinimo.

(7) Byla C?309/06, toliau – Sprendimas M&S II, EU:C:2008:211.

(8) Byla C?62/00, EU:C:2002:435.

(9) 2007 m. kovo 15 d. sprendimas (C?35/05, EU:C:2007:167).

(10) Skundžiamos nutarties 8–26 punktai.

(11) Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?s rašytini? pastab? 4 punktas.

(12) Kaip nurodyta šios išvados 12 punkte, pasi?lymas pateiktas atsižvelgiant ? „did?jan?i? rizik? valstyb?s išdui, kuri? kelia per klaid? surinkt? mokesi? gr?žinimo prašymai“. Ši? rizik? bandyta

sumažinti nuo šešerių iki trejų metų sutrumpinant minimalų sumos apskundimo terminą.

(13) Byla C-62/00, EU:C:2002:435.

(14) Remiantis prašymu priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo prašymo 4 punkte pateiktu paaiškinimu, terminas „Fleming prašymas“ kilo iš House of Lords sprendimo byloje Fleming / HMRC. „Fleming prašymas dėl pardavimo mokesčio“ – tai prašymas pagal 1994 m. PVM įstatymo 80 straipsnį dėl įtraukto į apskaitą arba sumokėto pardavimo mokesčio sumos, kuri neturėjo būti mokama už nurodytą ataskaitinį laikotarpį, pasibaigusį iki 1996 m. gruodžio 4 d. „Fleming prašymas dėl pardavimo mokesčio“ – tai prašymas atskaityti pirkimo mokestį, kai per nurodytą ataskaitinį laikotarpį, pasibaigusį iki 1997 m. gegužės 1 d., įgyjama teisė į atskaitą.

(15) Kaip minima, nors nustatytas tas pats abiejų rūšių prašymų senaties terminas, skiriasi data, nuo kurios jis turi būti taikomas kiekvienu atveju.

(16) Komisijos rašytinių pastabų 34–36 punktai.

(17) Jungtinės Karalystės rašytinių pastabų 28–34 punktai.

(18) Jungtinės Karalystės rašytinių pastabų 8 punktas.

(19) 2000 m. gruodžio 19 d. Sprendimas Schmeink & Cofreth ir Strobel (C-454/98, EU:C:2000:469, 59 punktas).

(20) 2011 m. lapkričio 10 d. Sprendimas The Rank Group (C-259/10 ir C-260/10, EU:C:2011:719, 33 ir 34 punktai).

(21) Šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 3 d. Sprendimą Komisija / Nyderlandai (C-41/09, EU:C:2011:108, 66 punktas).

(22) Komisijos rašytinių pastabų 20 punktas.

(23) Jungtinės Karalystės pastabų 25–27 punktai.

(24) 2006 m. birželio 8 d. Sprendimas L.u.P. (C-106/05, EU:C:2006:380, 48 punktas).

(25) Byla M&S II (C-309/06, EU:C:2008:211, 49 punktas).

(26) Teismo posėdyje Compass pripažino, kad tai buvo skirtingo pobūdžio, nors, kaip ji manoma, ir tos pačios rūšies prašymai.

(27) Be kita ko, žr. 2012 m. gruodžio 6 d. Sprendimą Bonik (C-285/11, EU:C:2012:774, 25 ir 27 punktai ir juose nurodyta teismo praktika).

(28) Taip nurodyta 2013 m. gegužės 16 d. Sprendime Alakor Gabonatermel és Forgalmazó (C-191/12, EU:C:2013:315, 22 punktas): „teisė susigrąžinti pažeidžiant Sąjungos teisės valstybėje narėje surinktus mokesčius yra Sąjungos teisės nuostatomis, kuriomis tokie mokesčiai draudžiami, jos subjektams suteikiamą teisių pasekmę ir papildymas“.

(29) Ten pat, 24 punktas.

(30) Byla M&S II (C-309/06, EU:C:2008:211, 41 punktas).

(31) Taigi šios sąlygos turi būti ne mažiau palankios, nei panašioms reikalavimams pagal vidaus teisės taikomos sąlygos, ir neturi būti tokios, kad Sąjungos teisės suteiktą teisių įgyvendinimas

taptų praktiškai neįmanomas ar pernelyg sudėtingas. Be kita ko, žr. 2007 m. kovo 15 d. Sprendimą Reemtsma Cigarettenfabriken (C-35/05, EU:C:2007:167, 37 punktas).

(32) 2007 m. kovo 15 d. Sprendimas Reemtsma Cigarettenfabriken (C-35/05, EU:C:2007:167, 38 punktas).

(33) Byla C-309/06, EU:C:2008:211, 50 punktas.

(34) Rašytiniai pastabų 18 ir 19 punktai.

(35) Šiuo atveju Didžiosios Britanijos vyriausybė remiasi, be kita ko, 2008 m. gegužės 8 d. Sprendimu Ecotrade (C-95/07 ir C-96/07, EU:C:2008:267).

(36) Termino sutrumpinimo atgaline data apribojimais dėl kiekvieno prašymo galėjo būti veiksmingi tik tuo atveju, jei prašymas dėl bet kurios iš abiejų sėvokų buvo pateiktas iki abiem teisėms bendros datos (2009 m. balandžio 1 d.).

(37) Jungtinės Karalystės rašytiniai pastabų 4 dalies b punktas.

(38) Byla C-62/00, EU:C:2002:435.

(39) Byla C-62/00, EU:C:2002:435.

(40) Kyla klausimas, ar buvo galima imtis tolesnių teisinių priemonių, kuriomis, konstatavus ankstesnių statymų pasekmes, būtų ištaisyta nustatyta atsitiktinė klaida ir suderinta sistema, siekiant suvienodinti ir vienus, ir kitus prašymus (taip pat dėl senaties termino pradžios).

(41) Žr. šios išvados 62 punktą ir 31 išnašą.

(42) C-309/06, EU:C:2008:211, 59 punktas.

(43) Sprendimas M&S II (C-309/06, EU:C:2008:211, 61 punktas).

(44) Sprendimas M&S II (C-309/06, EU:C:2008:211, 63 punktas).

(45) Byla C-62/00, EU:C:2002:435.